

Функціонування і розвиток механізмів державного управління
УДК 342.922:347.964

Гудима Віталій Валерійович

викладач

Львівський університет бізнесу та права

Гудыма Виталий Валерьевич

преподаватель

Львовский университет бизнеса и права

Hudyma Vitaliy

Lecturer

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0001-6708-3910

Ковалів Мирослав Володимирович

кандидат юридичних наук, професор

Львівський державний університет внутрішніх справ

Ковалив Мирослав Владимирович

кандидат юридических наук, профессор

Львовский государственный университет внутренних дел

Kovaliv Myroslav

PhD in Law, Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-9730-8401

Приведа Андрій Володимирович

начальник відділу

Львівська обласна прокуратура

Приведа Андрей Владимирович

начальник отдела

Львовская областная прокуратура

Pryveda Andriy

*Head of the Department
Lviv Region Prosecutor's Office
ORCID: 0000-0002-5397-5827*

Кайдрович Христина Іванівна

*кандидат економічних наук, доцент
Львівський університет бізнесу та права*

Кайдрович Христина Ивановна

*кандидат экономических наук, доцент
Львовский университет бизнеса и права*

Kaydrovych Khrystyna

*PhD in Economics, Associate Professor
Lviv University of Business and Law
ORCID: 0000-0002-0362-7779*

Хмиз Мар'яна Василівна

*доктор філософії, викладач
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Хмыз Марьяна Васильевна

*доктор философии, преподаватель
Львовский национальный университет имени Ивана Франко*

Khmyz Mariana

*PhD, Lecturer
Ivan Franko National University of Lviv
ORCID: 0000-0003-3553-8022*

Єсімов Сергій Сергійович

*кандидат юридичних наук, доцент
Львівський державний університет внутрішніх справ*

Есимов Сергей Сергеевич

кандидат юридических наук, доцент

Львовский государственный университет внутренних дел

Yesimov Serhii

PhD in Law, Associate Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-9327-0071

**ГАРАНТІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУДДІ
ГАРАНТИИ КАК ЭЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО СТАТУСА СУДЬИ
GUARANTEES AS AN ELEMENT OF THE LEGAL STATUS OF A
JUDGE**

Анотація. Стаття присвячена дослідженню гарантій як елементу правового статусу судді. Розглядається ефективність здійснення правосуддя судовою владою як самостійною гілкою державної влади, на яку покладено функцію захисту прав і законних інтересів осіб у державі. Стверджується, що право на судовий захист належним чином можна реалізувати тільки за наявності ефективного механізму судового захисту, який стає реальним за умови існування гарантій діяльності судді. Незалежність і самостійність судової влади зумовлена конституційним принципом поділу влади, проголошеним Конституцією України. Однак саме у демократичних державах цей принцип набуває особливого значення, адже йдеться про законодавчо закріплені гарантії та ефективні механізми «стримувань та противаг» в організації та діяльності різних гілок демократичної влади. Кожна з гілок влади – законодавча, виконавча та судова, самостійно виконує лише її притаманні функції, не підпорядковуючись одна одній. Рішення, що виносять органи судової влади завдяки їхній незалежності, не потребують додаткового затвердження

органами інших гілок державної влади. Важливою передумовою цього є захист судової влади від незаконного впливу чи втручання зі сторони інших суб'єктів. Тільки самостійна судова влада може стати гарантом верховенства права, здійснення ефективного та доступного правосуддя і справедливого судового вирішення справ у державі. Гарантії діяльності судді щодо здійснення правосуддя поділяються на три групи: гарантії процесуальної діяльності судді як носія судової влади, суб'єкта судового процесу; організаційно-правові гарантії діяльності судді як особи, що заміщує державну посаду і є членом суддівського співтовариства; соціально-правові гарантії судді як громадянина з особливим правовим статусом, обмеженого у цивільних правах законодавством про статус суддів, який займає відокремлене положення у суспільстві.

Ключові слова: суддя, судова влада, статус судді, незалежність, недоторканність, самостійність судової влади.

Анотація. Стаття посвячена дослідженню гарантій як елемента правового статусу судьи. Рассматривается эффективность правосудия судебной властью как самостоятельной ветвью государственной власти, на которую возложена функция защиты прав и законных интересов лиц в государстве. Утверждается, что право на судебную защиту должным образом можно реализовать только при наличии эффективного механизма судебной защиты, который становится реальным при условии существования гарантий деятельности судьи. Независимость и самостоятельность судебной власти обусловлена конституционным принципом разделения властей, провозглашенным в Конституции Украины. Однако, именно в демократических государствах этот принцип приобретает особое значение, ведь речь идет о законодательно закреплённых гарантиях и эффективном механизме «сдерживания и противовесов» в организации и

деятельности различных ветвей государственной власти. Каждая из ветвей власти – законодательная, исполнительная и судебная, самостоятельно выполняет только ей присущие функции, не подчиняясь друг другу. Решения выносят органы судебной власти благодаря их независимости, потому что не требуется дополнительного утверждения органами других ветвей государственной власти. Важнейшей предпосылкой этого является защита судебной власти от незаконного влияния или вмешательства со стороны других субъектов. Только самостоятельная судебная власть может стать гарантом верховенства права, осуществления эффективного и доступного правосудия и справедливого судебного решения дел в государстве. Гарантии деятельности судьи по осуществлению правосудия делятся на три группы: гарантии процессуальной деятельности судьи как носителя судебной власти, субъекта процесса; организационно-правовые гарантии деятельности судьи как лица, замещающего государственную должность и является членом судейского сообщества; социально-правовые гарантии судьи как гражданина с особым правовым статусом, ограниченного в гражданских правах законодательством о статусе судей и занимающего обособленное положение в обществе.

Ключевые слова: судья, судебная власть, статус судьи, независимость, неприкосновенность, самостоятельность судебной власти.

Summary. The article is devoted to the study of guarantees as an element of the legal status of a judge. The article considers the effectiveness of justice by the judiciary as an independent branch of state power, which is entrusted with the function of protecting the rights and legitimate interests of persons in the state. It is argued that the right to judicial protection can be properly realized only if there is an effective mechanism of judicial protection, which becomes

real if there are guarantees for the activity of a judge. The independence and independence of the judiciary is due to the constitutional principle of separation of powers, proclaimed in the Constitution of Ukraine. However, it is in democracies that this principle acquires special significance, because we are talking about legally enshrined guarantees and effective mechanisms of «containment and balances» in the organization and activities of various branches of government. Each of the branches of government – legislative, executive and judicial, independently performs only its inherent functions, not obeying each other. Decisions are made by the judiciary due to their independence, because no additional approval by the bodies of other branches of government is required. The most important prerequisite for this is the protection of the judiciary from unlawful influence or interference from other actors. Only an independent judiciary can become the guarantor of the rule of law, the implementation of effective and accessible justice and a fair judicial decision of cases in the state. The guarantees of the judge's activity in the administration of justice are divided into three groups: guarantees of the procedural activity of the judge as the bearer of judicial power, the subject of the process; organizational and legal guarantees for the activity of a judge as a person holding a public office and is a member of the judicial community; social and legal guarantees of a judge as a citizen with a special legal status, limited in civil rights by legislation on the status of judges and occupying a separate position in society.

Key words: judge, judicial power, status of a judge, independence, inviolability, independence of the judiciary.

Постановка проблеми. Проблеми правових гарантій діяльності суддів активно досліджуються у науці на загальнотеоретичному та галузевому рівнях. Традиційно саме питання про гарантії пов'язується з необхідністю захисту прав і свобод людини та громадянина в суспільстві, з

формуванням механізму такого захисту, із забезпеченням законності у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування тощо. У науковій літературі зазначається, що юридичні гарантії – це одна з умов забезпечення реальності прав людини, а не фіктивності функціонування принципів правової держави. Звідси очевидно, що дослідження гарантій, як елементу статусу судді, є актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню юридичних гарантій діяльності судової влади присвячували увагу у наукових працях такі вчені і практики: Р. М. Аюпова, М. А. Бояринцева, А. М. Колодій, О. В. Константи́й, М. В. Косюта, В. В. Кривенко, Р. О. Куйбіда, І. Й. Магновський, І. Є. Марочкін, Б. Д. Мартиненко, О. Є. Міщенко, О. А. Михайлюк, А. О. Неугодніков, А. Ю. Осадчий, Ю. С. Педько, В. В. Рунова, Р. М. Скриньковський, М. І. Шатерніков, І. І. Яцкевич та ін. Удосконалення судової системи, підвищення ефективності здійснення правосуддя передбачає не лише подальший розвиток системи гарантій діяльності суддів, а й відповідно доцільність проведення теоретико-прикладних досліджень у цьому напрямі.

Мета статті. Метою статті є дослідження гарантій як елементу правового статусу судді.

Виклад основного матеріалу дослідження. Здійснення правосуддя, як жодна інша державна діяльність, пов'язана з особистістю носія судової влади. Традиційно основи статусу суддів в юридичній літературі зводять до сукупності положень Конституції України стосовно їх незалежності, незмінності та недоторканності.

Статус судді визначається Конституцією України для того, щоб гарантувати здійснення правосуддя незалежним і безстороннім судом [1]. Суспільство та держава, пред'являючи до судді і його професійної діяльності високі вимоги, мають право та зобов'язані забезпечити додаткові гарантії належного здійснення діяльності з відправлення

правосуддя, що дозволяє зберігати довіру до незалежності та неупередженості. Зокрема, основні принципи і методи утвердження незалежності суддів зазначені в Рекомендації № (94) 12 державам-членам щодо незалежності, дієвості та ролі суддів [2, с. 177].

На конституційно-правовому рівні встановлені вимоги до кандидатів у судді, що визначають значимі для суспільства та держави якості особистості судді, заходи захисту від різного роду посягань і гарантій, спрямовані на забезпечення незалежності судді та на забезпечення заходів виключення впливу на органи судової влади з боку органів інших гілок державної влади. Конституція визначає зміст законодавства, що розвиває ці конституційні положення.

Статус судді є не особистим привілеєм, а засобом, покликаним забезпечувати кожному захист прав і свобод правосуддям. Статус судді є гарантією загального конституційного статусу особи та підлягає конституційно-правовому захисту, рівень якого не може знижуватися відносно досягнутого.

Дана вимога прямо закріплена в Законі України «Про судоустрій і статус суддів», згідно якого в Україні не можуть видаватися закони та інші нормативно-правові акти, що скасовують або применшують самостійність судів, незалежність суддів, у тому числі гарантії матеріального та соціально-побутового забезпечення [3]. Однією з основних причин проведення двох останніх судових реформ в Україні (2015 і 2019 рр.) була необхідність забезпечення самостійності судової влади, що видається неможливим без незалежних судів і неупереджених суддів [4, с. 140].

Щомісячна грошова винагорода і щоквартальне грошове заохочення суддям не можуть бути зменшені протягом усього часу перебування на посаді. З цього виходить і законодавець в Законі України «Про судоустрій і статус суддів», положення якого, засновані на Конституції України, є базовими, який виключає у ході конкретизації та розвитку обмеження або

зниження рівня встановлених гарантій. Не вимагає також пояснень необхідності всебічного забезпечення виконання суддею покладених на нього державних обов'язків.

Але одночасно статус судді визначає особливе становище у суспільстві як громадянина. Саме це особливе становище, по суті, є гарантією забезпечення тих його прав і обов'язків, які суддя реалізує, безпосередньо здійснюючи правосуддя, здійснюючи владні правомочності [5]. З цієї точки зору, статус судді – це такий стан, стан громадянина, наділеного суддівськими повноваженнями, при якому ніщо не може перешкодити йому вершити правосуддя, керуватися лише Конституцією та законом. Це також передбачає необхідність особливої поведінки судді не тільки у суддівській мантії, а й протягом всього життя. Навіть, виступаючи в особистій якості як громадянин, суддя не має права представляти державні чи громадські органи, політичні партії та рухи, підприємства, установи та організації, посадових осіб, державні та територіальні утворення, соціальні групи.

У юридичній літературі зазначається, що вимагають більш чітких законодавчих гарантій принципи незмінності та недоторканності судді. Необхідно конституційно закріпити норму про те, що суддя не може бути притягнутий до відповідальності за висловлену думку при розгляді конкретної справи, а також встановити випадки та процедури позбавлення недоторканності судді. У багатьох демократичних державах, де судова гілка влади має свої давні традиції, панує загальне розуміння того, що тлумачення та застосування закону суддею не підлягає дисциплінарній перевірці, оскільки це прерогатива процесуального контролю, здійснюваного в межах апеляційного, касаційного чи іншого процесуального перегляду судового рішення [6, с. 64].

Видається логічним конституційно закріпити принцип самоврядування суддівського співтовариства зі встановленням видів і

повноважень органів, утворених судовою владою у цих цілях, оскільки це важливий елемент в організації діяльності, у встановленні та припиненні повноважень носія судової влади. Без цього конституційно закріпленого «стану» суддя не може чинити правосуддя.

Суддя покликаний здійснювати повноваження незалежно від будь-яких сторонніх впливів. Водночас слід зазначити, що головним елементом особливого правового статусу судді, основною умовою життєдіяльності самостійної і авторитетної судової влади, що неупереджено здійснює правосуддя та надійно захищає права та законні інтереси особи, є незалежність судді. Без незалежного суду не може бути справедливої судової влади, а також належного забезпечення прав людини.

Однак конституційна категорія «незалежність судді» так само, як і категорія «самостійність» органів судової влади, не розкривається у Конституції України і у Законі України «Про судоустрій і статус суддів». У ст. 126 Конституції України декларується, що судді незалежні та підкоряються тільки Конституції України та закону.

При винесенні судового рішення суддя зобов'язаний щодо принципу незалежності діяти в умовах, що виключають сторонній вплив на свободу волевиявлення, не має права запитувати або отримувати вказівки з питань, прийнятих до попереднього вивчення, чи тих, що розглядаються судом.

Принцип незалежності суддів і підпорядкування тільки закону тісно пов'язаний з принципом рівності всіх перед законом і судом. Тільки незалежний суд здатний забезпечити справжню рівність всіх перед законом і судом. Правові аспекти забезпечення незалежності суддів закріплені на рівні конституційних норм та принципів і в Законі України «Про судоустрій і статус суддів».

Зовнішніми заходами впливу можна лише зламати або підтримати цю властивість особи – але не можна змусити здобути незалежність при її відсутності. У цьому полягає складність відбору кадрів у суддівське

співтовариство.

Ми можемо тільки говорити та міркувати про наявність даної якості у суддів як носіїв державної влади, спираючись на емпіричні показники. З іншого боку, організаційно-правовими заходами можна підтримати та розвинути у конкретного судді почуття незалежності. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» декларує такі положення.

На думку В. М. Кравчука, з врахуванням специфіки конституційно-правового регулювання, конституційно-правовий статус суддів розглядається як система суспільних відносин, що виникають у зв'язку з організацією та здійсненням судової влади суддями, яку можна визначити, як особливий предмет конституційно-правового регулювання у сфері правосуддя; як інститут конституційного права, що об'єднує як матеріальні, так і процесуальні норми, пов'язані з реалізацією суддями їхніх прав та обов'язків; як врегульована нормами конституційного права та втілена у певні форми діяльність суддів щодо реалізації ними судової влади [7, с. 13].

Обсяг конституційно-правового регулювання статусу суддів значно перевищує обсяг конституційно-правового статусу Президента України, депутата Верховної Ради України, що принципово відрізняє правовий статус суддів від статусу названих осіб, які, згідно з Конституцією, так само володіють недоторканністю.

Законодавство не встановлює жодних обмежень на зайняття посади Президента України, депутата Верховної Ради України при наявності родинних зв'язків кандидата з особами, які перебувають на підлеглих (або навпаки на вищих) посадах; не встановлює ніяких обмежень громадянських прав громадянина при виході з зазначених посад у відставку.

Конституція України встановивши, що судді незалежні і підкоряються тільки Конституції і закону, визначила категорію

«незалежність» як властивість, що відноситься до носія судової влади – громадянина, наділеного суддівськими повноваженнями. Зміст принципу незалежності судді законодавець визначив у Законі України «Про судоустрій і статус суддів».

Незалежність судді забезпечується: передбаченими законом процедурами здійснення правосуддя; заборонаю, під загрозою відповідальності, втручанням у діяльність зі здійснення правосуддя; встановленим порядком зупинення та припинення повноважень судді; правом судді на відставку; недоторканністю судді; системою органів суддівського співтовариства; наданням судді за рахунок держави матеріального та соціального забезпечення, відповідного статусу; тим, що суддя не зобов'язаний давати пояснення по суті розглянутих справ або справ, що перебувають у провадженні, представляти їх для ознайомлення інакше, ніж у випадках та порядку, передбачених процесуальним законом.

До цього необхідно додати, що незалежність судді забезпечується ще встановленим порядком відбору претендентів на посаду судді та призначення на цю посаду, порядком просування по службовій кар'єрі. У цьому полягає глибокий зміст, бо незалежність судді це якість особистості, а не професії, посади. Суддя як особистість не може бути незалежний, якщо в чомусь, навіть за межами професійної діяльності, він залежний. Одночасно законодавець встановив підзвітність суддів діяльності зі здійснення правосуддя.

У Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки зазначено, що незалежне та неупереджене правосуддя є запорукою сталого розвитку суспільства і держави, гарантією додержання прав і свобод людини та громадянина, прав та законних інтересів юридичних осіб, інтересів держави, зростання добробуту та якості життя, створення привабливого інвестиційного клімату, своєчасного, ефективного і справедливого вирішення правових спорів на

засадах верховенства права [8].

При визначенні правового статусу судді необхідно вирішити, що первинним у забезпеченні незалежності громадянина, який наділяється суддівськими повноваженнями, є особисті якості або правове становище посади. Особистість, наділена суддівськими повноваженнями, – унікальне явище. Щодо особливого становища у суспільстві, то це громадянин з особливим обмеженим цивільно-правовим статусом, з іншого – у системі державної служби особа, наділена владними повноваженнями по відношенню до суспільства та до державної влади. Суддя знаходиться одночасно у системі державної влади та суспільстві і над державною владою та суспільством.

Незалежність судді як статусна характеристика це здатність особи, наділеної суддівськими повноваженнями, додержуватися присяги судді, здійснювати неупереджено та професійно правосуддя незалежно від спроб впливу учасників судового процесу, представників інших гілок державної влади, політичних, економічних, кримінальних кіл, підкоряючись тільки Конституції України та закону.

Незалежність судді визначається рівнем самосвідомості суб'єкта, проявляється як внутрішня властивість, яка виховує в процесі формування людини особистість. Це головний елемент особливого правового статусу судді, основна умова діяльності самостійної і авторитетної судової влади щодо захисту прав і законних інтересів особи.

Ні державно-правовими способами, ні громадськими заходами не можна забезпечити незалежність, якщо людина внутрішньо не готова до свободи та незалежності. Аналіз законодавства показує, що законодавець, визначаючи систему принципів діяльності судової влади, не надав однозначно певного місця принципу незалежності суддів.

На думку О. В. Горецького, питання забезпечення та дотримання гарантій незалежності суддів в Україні є достатньо проблемним, адже, з

одного боку, збільшується кількість випадків втручання в діяльність суддів, впливу та тиску, про що свідчить статистика з повідомлень суддів про таке втручання, а з іншого боку, зростає кількість кримінальних справ, порушених проти суддів за фактом прийняття завідомо незаконного рішення та хабарництва [9].

У законодавстві про судову владу правові аспекти забезпечення конституційних гарантій діяльності суддів по здійсненню правосуддя закріплені на рівні конституційних норм-принципів.

Аналіз чинного законодавства показує, що держава встановлює сукупність гарантій діяльності судді щодо здійснення правосуддя та законодавчо закріплює заходи забезпечення прав і обов'язків зі здійснення правосуддя, які можна розділити на три групи:

- гарантії процесуальної діяльності судді – носія судової влади, суб'єкта судового процесу. Це професійна компонента статусу судді, що забезпечується процесуальними гарантіями;
- організаційно-правові гарантії діяльності судді як особи, яка заміщує державну посаду України і є членом суддівського співтовариства. Це службова компонента статусу судді, що забезпечується організаційно-правовими гарантіями заміщення державної посади, важливе значення в якій має суддівська службова кар'єра;
- соціально-правові гарантії судді як громадянина з особливим правовим статусом, обмеженого у цивільних правах законодавством про статус суддів і займає відокремлене положення у суспільстві. Це соціально-правова компонента статусу судді, що забезпечується соціально-правовими гарантіями незалежності чинного судді та судді у відставці.

Гарантії процесуальної діяльності судді – це встановлена законом процедура здійснення правосуддя, що передбачає повну свободу та незалежність судді як носія судової влади у межах судового процесу;

заборона під загрозою відповідальності втручання у діяльність зі здійснення правосуддя. Процесуальні гарантії судді вивчаються та визначаються у процесуальних галузях права та щодо єдності статусу суб'єкта судового процесу в одноосібній або колективній формі, який не залежать від того, яку конкретну суддівську посаду займає суддя у суддівському корпусі даного суду.

Організаційно-правові гарантії діяльності судді як особи, що заміщує державну посаду державної служби – це встановлений законом порядок відбору кандидатів на державну посаду державної служби – посаду судді, порядок проходження суддею державної служби – службова суддівська кар'єра, порядок та підстави притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності, застосування оперативно-розшукових заходів, обмеження громадянських прав і свобод.

Соціально-правові гарантії діяльності судді – це встановлений законом особливий порядок забезпечення життєдіяльності громадянина, наділеного суддівськими повноваженнями, і членів його сім'ї у період здійснення ним суддівських повноважень та при відході у відставку: недоторканність судді; законодавче регулювання державного страхування життя та здоров'я суддів і членів їх сімей; надання судді за рахунок держави матеріального та соціального забезпечення, відповідного високому статусу; право судді на відставку та відповідне матеріальне та соціальне забезпечення в цей період.

Законом України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що гарантії незалежності судді, включаючи заходи правового захисту, матеріального та соціального забезпечення, поширюються на всіх суддів в Україні і не можуть бути скасовані та знижені іншими нормативно-правовими актами.

Будь-яке втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя переслідується законом.

Висновки і пропозиції. Правові гарантії – це правові засоби, виражені в нормативно-правових приписах, реалізація яких може забезпечити або забезпечує можливість реалізації інших нормативно-правових приписів. Правові гарантії виконують регулятивну, охоронну і забезпечувальну функції в системі правового регулювання. Підставою класифікації правових гарантій повинен бути тип їх зовнішнього вираження, тобто тип нормативно-правового припису. Можна виділяти гарантії, закріплені в нормативно-правових приписах, що виражають норми права, та гарантії, закріплені в нормативно-правових приписах, які не виражають норми права.

Законодавець суттєво розширив гарантії незалежності судді, винісши її за рамки здійснення правосуддя, поширивши на всю життєдіяльність особи, наділеної суддівськими повноваженнями. Для забезпечення реальної незалежності судді-громадянина у суспільстві та структурах державної влади необхідно, щоб гарантії незалежності поширювалися на всі сфери життєдіяльності, важливу роль у цьому відіграють соціально-правові гарантії судді-громадянина.

Незалежність судді як статусна характеристика – це здатність особи, наділеної суддівськими повноваженнями, дотримуватися клятви судді, чесно та сумлінно виконувати обов'язки, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим. Для цього держава гарантує громадянину забезпечення належних умов життя, роботи та відпочинку, що відповідають рівню судді в ієрархії державних посад, ступеню відповідальності за рішення, що приймаються іменем України, забезпечує захист особи від політичного, економічного, адміністративного та кримінального впливу.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звертання: 20.03.2021 р.).
2. Скрипченко В. О. Незалежність суддів як гарантія законності в адміністративному судочинстві // Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 1. С. 176–178. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-1/42>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звертання: 20.03.2021 р.).
4. Чорна С. З. Принцип самостійності як важливий конституційний принцип організації та діяльності судової влади в Україні // Право і суспільство. 2020. № 2. С. 135–140. doi: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-1.22>
5. Правовий статус судді // Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/552-pravovyyu-status-suddi> (дата звертання: 20.03.2021 р.).
6. Антонюк Н., Верба-Сидор О., Пашук Т., Рабінович С. Незалежність і дисциплінарна відповідальність суддів: міжнародні стандарти й національна практика: монографія. Львів: Видавництво БФ «Медицина і право», 2020. 249 с.
7. Кравчук В. М. Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец.: 12.00.02. Ужгород, 2020. 35 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/30793> (дата звертання: 20.03.2021 р.).
8. Про Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного

судочинства на 2021–2023 роки: Указ Президента України від 11.06.2021 р. № 231/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137?sv> (дата звертання: 20.03.2021 р.).

9. Горещкий О. Незалежність суддів vs безкарність суддів: як знайти баланс // Юридична Газета online, 03 грудня 2019 року. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/nezalezhnist-suddiv-vs-bezkarnist-suddiv-yak-znayti-balans.html> (дата звертання: 20.03.2021 р.).

References

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254к/96-ВР (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).
2. Skrypchenko V. O. Nezalezhnist suddiv yak harantiia zakonnosti v administratyvnomu sudochynstvi // Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal. 2020. № 1. S. 176–178. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-1/42>
3. Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 r. № 1402-VIII (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).
4. Chorna S. Z. Pryntsyp samostiinosti yak vazhlyvyi konstytutsiinyi pryntsyp orhanizatsii ta diialnosti sudovoi vlady v Ukraini // Pravo i suspilstvo. 2020. № 2. S. 135–140. doi: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-1.22>
5. Pravovyi status suddi // Ofitsiinyi veb-sait Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/552-pravovyuy-status-suddi> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).

6. Antoniuk N., Verba-Sydor O., Pashuk T., Rabinovych S. Nezalezhnist i dystsyplinarna vidpovidalnist suddiv: mizhnarodni standarty y natsionalna praktyka: monohrafiia. Lviv: Vydavnytstvo BF «Medytsyna i pravo», 2020. 249 s.
7. Kravchuk V. M. Teoretychni osnovy konstytutsiino-pravovoho statusu suddiv v Ukraini: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk: spets.: 12.00.02. Uzhhorod, 2020. 35 s. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/30793> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).
8. Pro Stratehiiu rozvytku systemy pravosuddia ta konstytutsiinoho sudochynstva na 2021–2023 roky: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11.06.2021 r. № 231/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137?sv> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).
9. Horetskyi O. Nezalezhnist suddiv vs bezkarnist suddiv: yak znaity balans // Yurydychna Hazeta online, 03 hrudnia 2019 roku. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/nezalezhnist-suddiv-vs-bezkarnist-suddiv-yak-znayti-balans.html> (data zvertannia: 20.03.2021 r.).